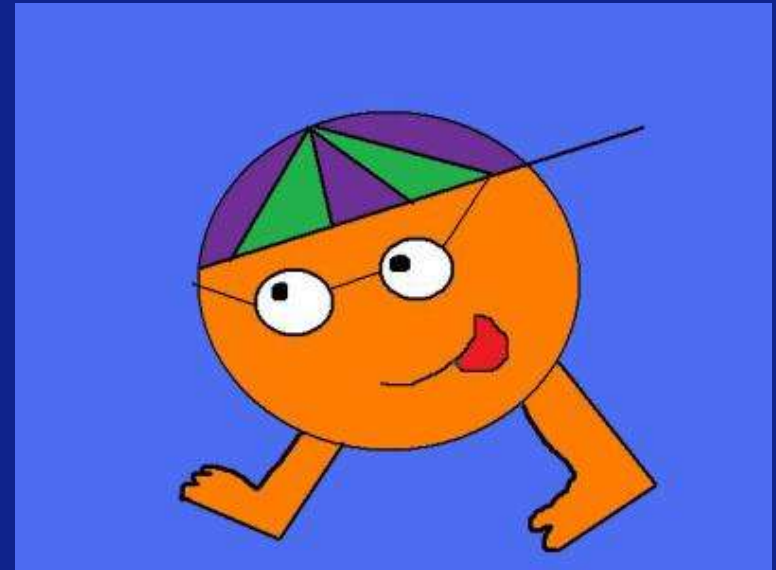

Chemotherapie bij retinoblastoom

Retinoblastoom Patiëntendag
9 november 2013

Arjenne Kors
Kinderarts-oncoloog

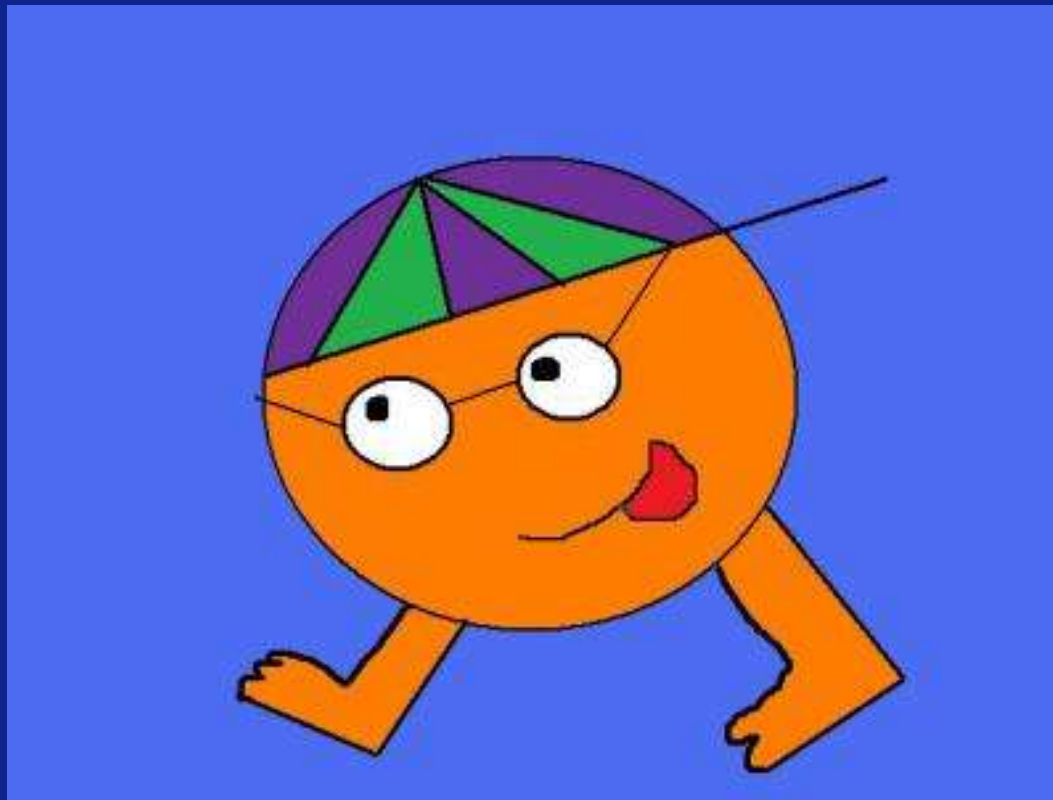

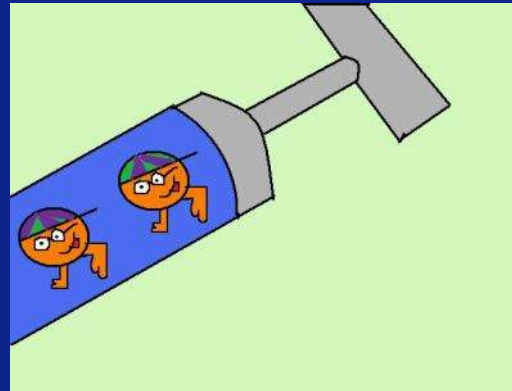
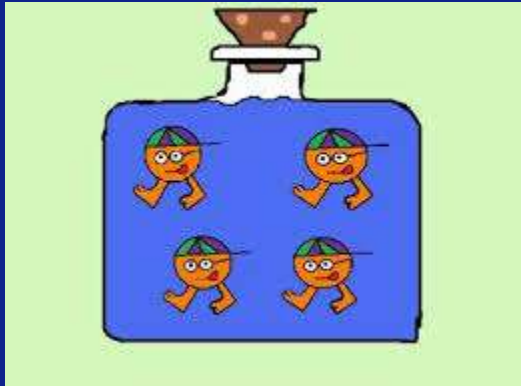
Inhoud

- Retinoblastoom
- Welke vormen van chemotherapie zijn er
- Wat zijn de bijwerkingen op korte termijn
- Wat zijn de bijwerkingen op lange termijn
- Plannen voor de toekomst

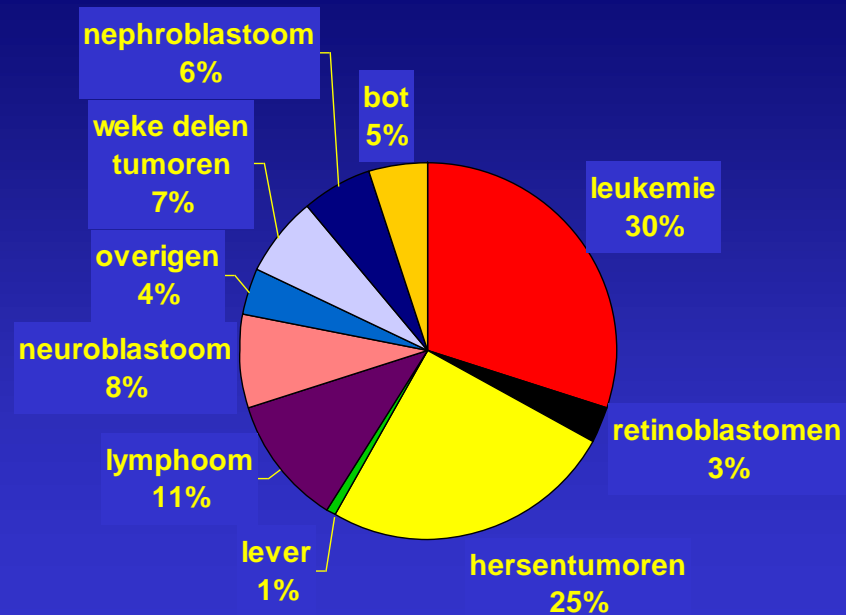
Chemokasper

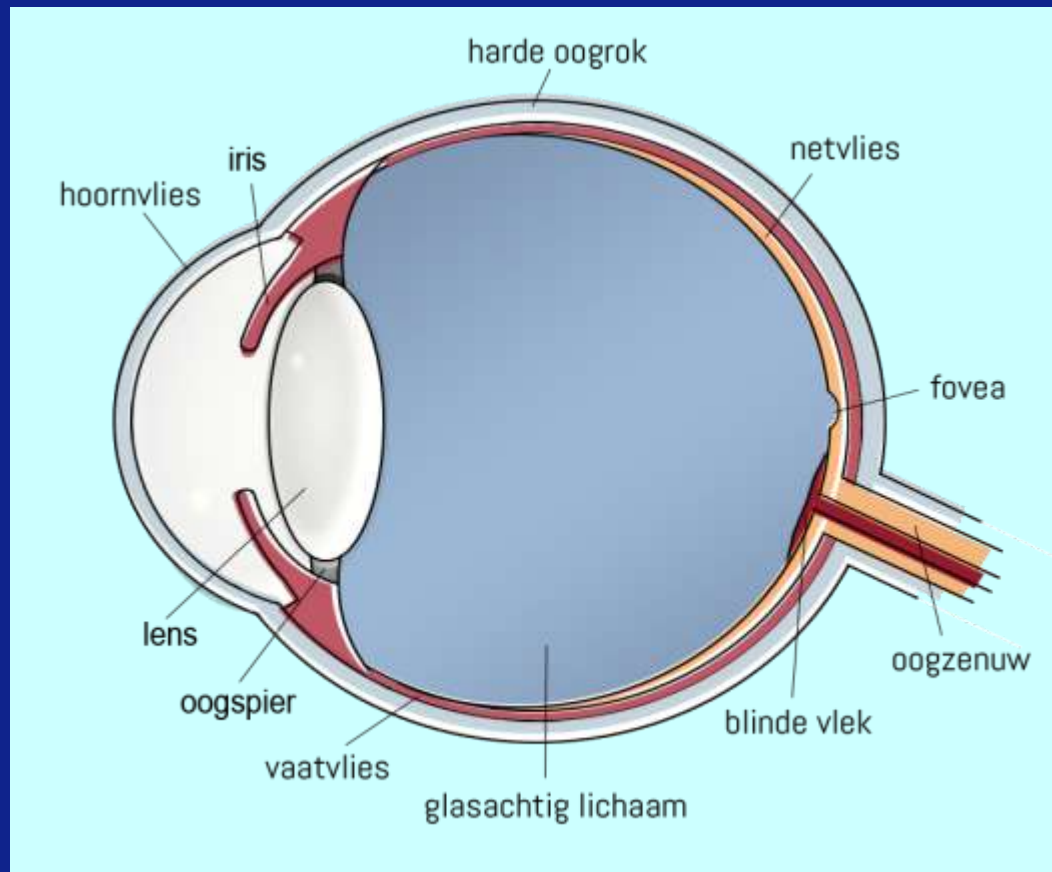

Meest voorkomende oogtumor op de kinderleeftijd

Het oog

Voorkomen

- 1:17.000 kinderen
- In de hele wereld ongeveer gelijk
- In Nederland 10-15 nieuwe patiënten per jaar
- Jongens=meisjes
- Optreden vrijwel altijd voor het 5e levensjaar

Behandeling van retinoblastoom

Keuze van de behandeling wordt bepaald door

- Grootte van de tumor
- Dikte van de tumor
- Lokalisatie van de tumor
- Eén- of tweezijdig
- Het gezichtsvermogen
- Leeftijd/gewicht van het kind

Doel van de behandeling

1. Patiënt blijft leven

(>95% in westerse landen)

2. Het oog blijft behouden

(>90% behoudt tenminste één oog)

3. Het “zien” blijft behouden

(>75% behoudt 100% visus in tenminste één oog)

4. Zo min mogelijk bijwerkingen en late effecten

Enucleatie

- Als het ‘zien’ niet meer te redden is
- Bij dubbelzijdig RB het slechtste oog
- PA bepaalt mede de nabehandeling

Chemotherapie

- Sinds midden jaren '80
- Chemoreductie therapie
- Thermochemotherapie
- Preventieve chemotherapie
- Selectieve Intra-Arteriële Chemotherapie (SIAC)

Chemoreductie therapie

- Doel verkleinen van de tumor, voor betere nabehandeling en voorkoming van enucleatie en uitwendige bestraling
 - Lokatie dicht bij gele vlek
 - Grote tumor
- Carboplatin (en soms Vincristine en Etoposide)
 - Zoveel als nodig, meestal maximaal 6 cycli
- Vanaf de 2e of 3e cyclus meestal combinatie met laser therapie

Thermo chemo therapie (TCT)

- Chemotherapie met Carboplatin, gevolgd door
- Thermo therapie met laser
- Lokale controle van de tumor in 80-90%

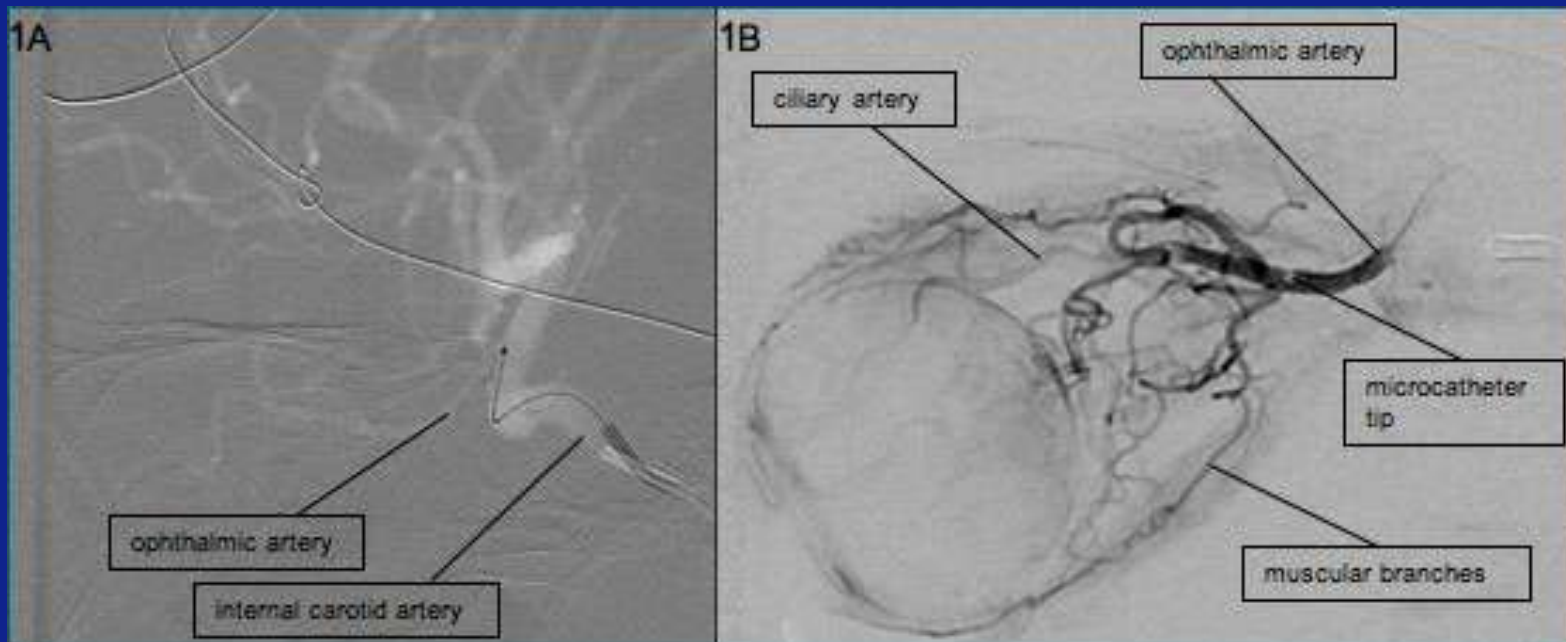

Chemoprotectie

- Bij risicofactoren voor uitzaaiing (PA)
- 6 kuren Vincristine, Etoposide en Carboplatin

SIAC

- Selectieve intra-arteriële chemotherapie

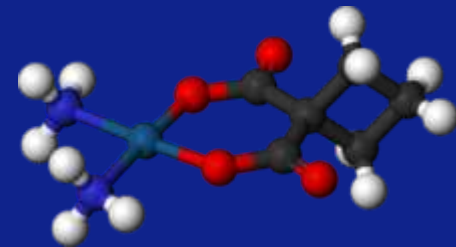

Bijwerkingen van chemotherapie op de korte termijn

Carboplatin

- Onderdrukking van het beenmerg
 - Bloedarmoede
 - Bloedingsneiging
 - Slechte afweer
- Nierschade (magnesium-verlies)
- Misselijkheid, braken, geen eetlust, diarree
- Gehoor-schade (hoge tonen)
- Allergische reacties
- Haaruitval

Vincristine

- Aantasting kleine zenuwtakjes
 - Krachtsverlies oa benen, oogleden
 - Tintelingen of pijn in de voeten
 - Obstipatie, buikpijn
- Pijn in de kaken, kort na toediening
- Haaruitval

Etoposide

- Onderdrukking van het beenmerg
 - Bloedarmoede
 - Bloedingsneiging
 - Slechte afweer
- Misselijkheid, braken, geen eetlust, diarree
- Haaruitval

Melfalan

- In hoge dosis in bloedvat:
- Onderdrukking beenmerg, misselijkheid, braken, haaruitval, allergische reacties

- In lage dosis in oogarterie:
- Onderdrukking beenmerg, uitval wimpers, zwelling omringende weefsels, verkleuring/beschadiging van de huid, schade aan het netvlies, allergische reacties tijdens de procedure

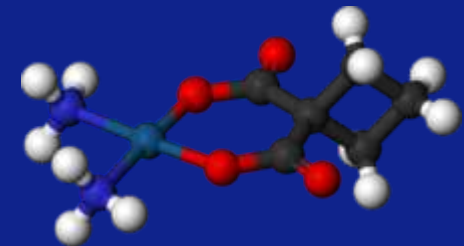

Bijwerkingen van chemotherapie op de lange termijn

Carboplatin

- Afweer herstelt na 3-6 maanden volledig
- Magnesiumverlies herstelt meestal volledig
- Gehoorschade (hoge tonen) zeldzaam
- Overige lange termijn effecten (nier?) onbekend

Vincristine

- Meestal wordt de kracht weer normaal. Soms blijven kinderen van houterig in hun bewegen.

Etoposide

- Klein verhoogd risico op opnieuw kanker, mn leukemie.

Melfalan

- In hoge dosis in bloedvat:
- Onvruchtbaarheid. Verhoogde kans op opnieuw kanker

- In lage dosis in oogarterie:
- Onbekend

Plannen voor de toekomst

- Alle patiënten die met chemotherapie zijn behandeld nauwkeurig vervolgen
 - Multidisciplinaire spreekuur
 - Regelmatig bloedonderzoek, urineonderzoek, bloeddruk, gehooronderzoek en verder op indicatie
 - Gegevens analyseren

- Proberen de hoeveelheid chemotherapie die nodig is zoveel mogelijk te reduceren
 - Andere manier van doseren van Carboplatin
 - Spiegel van medicijnen in het bloed controleren
 - Aantal kuren verminderen (zo mogelijk)
 - Internationale samenwerking zoeken

- Onderzoek doen naar de psychomotore ontwikkeling van kinderen die
 - Met chemotherapie zijn behandeld
 - Met radiotherapie zijn behandeld
 - Met enucleatie zijn behandeld
- Uitkomsten hiervan relateren aan MRI-scans

Vragen?

